

Hepatīti, ar HIV, B un C hepatītiem inficētu grūtnieču aprūpe

Kontroldarbs - 8.bīlete

D hepatīts¹

✱ **Etioloģija:** Izraisītājs ir defektīvs RNS vīruss. Var vairoties tikai B hepatīta vīrusa klātbūtnē. Hepatīta B koinfekcija.

✱ **Diagnostika:** Seroloģiskie izmeklējumi:

- ◆ IgM antivielas pret A hepatītu (IgM anti-HAV)
- ◆ B hepatīta virsmas antigēns (HBsAg)
- ◆ B hepatīta kodola² IgM antivielas (IgM anti-HBc)
- ◆ C hepatīta antivielas (anti-HCV) un C hepatīta RNA (HCV RNA) PCR
  - ♦ Ja seroloģiskie izmeklējumi uzrāda B hepatīta infekciju un tā norise ir izteikti smaga, tiek rekomendēts ņemt antivielas pret D hepatīta vīrusu (anti-HDV). Anti-HDV klātbūtne liecina par aktīvu infekciju. Antivielas var parādīties arī vairākas nedēļas pēc akūtas infekcijas sākuma.

✱ **Tipiskā klīniskā aina^{3 4}**

Hepatīta vīrusu raksturojums					
Rādītājs	A hepatīta vīruss	B hepatīta vīruss	C hepatīta vīruss	D hepatīta vīruss	E hepatīta vīruss
Nukleīnskābe	RNA	DNA	RNA	*	RNA
Seroloģiskā diagnoze	IgM anti-HAV	HBsAg	Anti-HCV	Anti-HDV	Anti-HEV
Pamatttransmisija	Fekāli-perorāli	Asinis	Asinis	Adata	Ūdens
Inkubācijas periods (dienas)	15-45	40-180	20-120	30-180	14-60
Epidēmiskums	Jā	Nē	Nē	Nē	Jā
Hroniskums	Nē	Jā	Jā	Jā	Nē
Aknu vēzis	Nē	Jā	Jā	Jā	Nē

* Nepilnīga RNS; replikācijai nepieciešama B hepatīta vīrusa klātbūtne.

Anti-HCV = antivielas pret C hepatīta vīrusu; anti-HDV = antivielas pret D hepatīta vīrusu; anti-HEV = antivielas pret E hepatīta vīrusu; HBsAg = B hepatīta virsmas antigēns; IgM anti-HAV = IgM antivielas pret A hepatīta vīrusu.

¹ Kumar, S., B. & Last full review/revision Oct 2019 | Content last modified Oct 2019. (n.d.). Hepatitis D - Hepatic and Biliary Disorders. Retrieved March 29, 2020, from <https://www.merckmanuals.com/professional/hepatic-and-biliary-disorders/hepatitis/hepatitis-d?query=D+hepatitis>

² (n.d.). Retrieved March 29, 2020, from <https://www.urmc.rochester.edu/encyclopedia/content.aspx?ContentTypeID=167>

³ Kumar, S., B. & Last full review/revision Oct 2019 | Content last modified Oct 2019. (n.d.). Hepatitis B, Acute - Hepatic and Biliary Disorders. Retrieved March 29, 2020, from <https://www.merckmanuals.com/professional/hepatic-and-biliary-disorders/hepatitis/hepatitis-b-acute?query=D+hepatitis+B>

⁴ Kumar, S., B. & Last full review/revision Oct 2019 | Content last modified Oct 2019. (n.d.). Overview of Acute Viral Hepatitis - Hepatic and Biliary Disorders. Retrieved March 29, 2020, from <https://www.merckmanuals.com/professional/hepatic-and-biliary-disorders/hepatitis/overview-of-acute-viral-hepatitis>

- ◆ Neparasti smaga akūta B hepatīta simptomātika.
  - ◆ Inkubācijas periodā: vīruss izplatās bez pamanāmiem simptomiem.
  - ◆ Prodromālajā (pre-ikterus) fāzē: parādās nespecifiski simptomi - anoreksija, vājums, slikta dūša un vemšana; smēķētājiem vērojama nepatika pret cigaretēm; drudzis, sāpes aknas reģionā; *nātrene un artralģija* - īpaši raksturīga B hepatītam!
    - ◆ Ikterus fāzē: 3-10 dienā, urīns iekrāsojas, izteikta dzelte; palielinās akna.
    - ◆ Atveseļošanās fāzē: 2-4 nedēļu laikā dzelte izzūd.
- ◆ Izteikta dažādu citu saslimšanu akūta saasināšanās (superinfekcijas)
- ◆ Agresīva B hepatīta gaita.

✱ **Profilakse:** Pret D hepatītu nav profilakses, izņemot B hepatīta infekcijas nepieļaušana, pret kuru ir vakcīna. Netiešā veidā D hepatīta profilakse ir vakcinēšanās pret B hepatītu.

Ar kuru grūtniecības laiku grūtniecei, kas iepriekš nav saņēmusi HIV antiretrovirālo terapiju, jāuzsāk ART vertikālās transmisijas profilaksei?

✱ Ja iestājoties grūtniecībai, sieviete vēl nesaņem ART, to iesaka visām grūtniecēm neatkarīgi no vīrusu slodzes. Ja grūtniecei nav indikāciju ārstēt HIV infekciju, vertikālas HIV infekcijas profilaktisku terapiju uzsāk no 14.grūtniecības nedēļas⁵.

✱ HIV antiretrovirālo terapiju ir ieteicams uzsākt nekavējoties, līdz ko HIV infekcija tiek diagnosticēta. Grūtniecība nav kontrindikācija ART. Antivirālais preparāts **efavirenz** vairs nav kontrindicēts arī 1.grūtniecības trimestrī⁶.

⁵ Fridrihsone E., "Ar HIV, B un C hepatītiem inficētu grūtnieču aprūpe", Mācību palīgmateriāli LU Rīgas 1. medicīnas koledžas studentiem, 2020.

⁶ Weinberg, G., B3. & Last full review/revision Jan 2018 | Content last modified Jan 2018. (n.d.). Human Immunodeficiency Virus (HIV) Infection in Infants and Children - Pediatrics. Retrieved March 29, 2020, from <https://www.merckmanuals.com/professional/pediatrics/human-immunodeficiency-virus-hiv-infection-in-infants-and-children/human-immunodeficiency-virus-hiv-infection-in-infants-and-children?query=hiv+vertical+transmission>